

CHP tarafından açılan ve kamuoyunda "Tam Gün" yasası olarak bilinen Kanun'un bazı maddelerinin iptalini isteyen dava Anayasa Mahkemesi tarafından karara bağlandı. Alınan karar Türk Tabipleri Birliği Hukuk Bürosu tarafından değerlendirildi. Ekte TTB'nin davaya ilişkin açıklaması sunulmuştur.

Saygılarımla
Dr. Eriş Bilaloğlu
TTB Merkez Konseyi
Başkanı

ANAYASA MAHKEMESİ TARAFINDAN İPTAL EDİLEN MADDELER

Bu gün Anayasa Mahkemesi Tam Gün adı ile bilinen 5947 sayılı Üniversite ve Sağlık Personelinin Tam Gün Çalışmasına ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un kimi maddelerini iptal etti ve bazı maddelerin yürürlüğünü durdurdu.

1- Sağlık Bakanlığına Bağlı Sağlık Kuruluşlarında çalışan hekimlere emekliliklerine yansıyan güvenceli bir ücret yerine, aynı görev yapılmasına rağmen kurumdan kuruma, kişiden kişiye değişen ve emekliliğe yansımayan, güvencesiz ödeme yöntemi olan performans dayalı ek ödemeye ilişkin 209 sayılı Kanun 5. maddesinin değiştirilen dördüncü fıkrası Anayasa'ya aykırı bulunmuş ve OYBİRLİĞİYLE iptal edilmiştir. Ancak bu maddenin iptali ile bir uygulama boşluğu doğacağından gerekçeli kararın yayınlanmasından itibaren yeni bir yasal düzenlememin yapılabilmesi için 9 aylık bir süre verilmiştir. İptal edilen madde aşağıdadır.

"Personelin katkısıyla elde edilen döner sermaye gelirlerinden personele bir ayda yapılacak ek ödemenin tutarı, ilgili personelin bir ayda alacağı aylık (ek gösterge dahil), yan ödeme ve her türlü tazminat (makam, temsil ve görev tazminatı ile yabancı dil tazminatı hariç) toplamının; klinik şefleri ve şef yardımcıları ile uzman tabip kadrosuna atanan profesör ve doçentlerde yüzde 800'ünü, uzman tabip ve tıpta uzmanlık mevzuatında belirtilen dallarda bu mevzuat hükümlerine göre uzman olanlar ile uzman dış tabiplerinde yüzde 700'ünü, pratisyen tabip ve

diş tabiplerinde yüzde 500'ünü, idari sağlık müdür yardımcısı, hastane müdürü ve eczacılarda yüzde 250'sini, başhemşirelerde yüzde 200'ünü, diğer personelde ise yüzde 150'sini geçemez. İşin ve hizmetin özelliği dikkate alınarak yoğun bakım, doğumhane, yeni doğan, süt çocuğu, yanık, diyaliz, ameliyathane, enfeksiyon, özel bakım gerektiren ruh sağlığı, organ ve doku nakli, acil servis ve benzeri sağlık hizmetlerinde çalışan personel için yüzde 150 oranı, yüzde 200 olarak uygulanır. Nöbet hizmetleri hariç olmak üzere mesai saatleri dışında gelir getirici çalışmalarından doğan katkılarına karşılık olarak tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlara bu fıkradaki oranların yüzde 30'unu, diğer personele yüzde 20'sini geçmeyecek şekilde ayrıca ek ödeme yapılır. Sözleşmeli olarak istihdam edilen personele yapılacak ek ödemenin tutarı ise, aynı birimde aynı unvanlı kadroda çalışan ve hizmet yılı aynı olan emsali personel esas alınarak belirlenir ve bunlara yapılacak ek ödeme hiçbir şekilde emsaline yapılabilecek ek ödeme üst sınırını geçemez."

2- 3. maddesiyle, 4.11.1981 günlü, 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun değiştirilen 36. maddesinin İkinci fıkrasının birinci tümcesi Anayasa'ya aykırı bulunmuş ve 8/3 OYÇOKLUĞUYLA iptal edilmiştir. İptal edilen madde aşağıdadır.

Öğretim elemanları, bu Kanun ile diğer kanunlarda belirlenen görevler ve telif hakları hariç olmak üzere, yükseköğretim kurumlarından başka yerlerde ücretli veya ücretsiz, resmi veya özel başka herhangi bir iş göremezler, ek görev alamazlar, serbest meslek icra edemezler.

Yine Üniversite öğretim üyeleri ile ilgili olarak 2547 sayılı Yasa'ya eklenen Geçici Madde 57'nin "Bu süre içerisinde talepte bulunmayanlar istifa etmiş sayılır." biçimindeki son tümcesi de Anayasa'ya aykırı bulunarak 8/3 OYÇOKLUĞUYLA iptal edilmiştir.

3- 1219 sayılı Tababet ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'un 12. maddesinin değiştirilen İkinci fıkrasının birinci tümcesinde yer alan " ... bentlerden yalnızca birindeki ..." ibaresi Anayasa'ya aykırı bulunarak 9/2 OYÇOKLUĞUYLA iptal edilmiştir. Bu maddenin iptali ile birlikte hekimlerin kamu dahil kurumlarda birden fazla yer çalışmalarına yönelik sınırlama ortadan kaldırılmıştır. Ayrıca bu maddenin uygulanması sonradan telafisi güç zararlara ve hak kayıplarına yol açacağı için yürürlüğü durdurulmuştur.

Devlet memurlarının memurluk görevi dışında serbest olarak çalışabilmelerine olanak sağlayan 2368 sayılı Yasayı yürürlükten kaldıran madde yönünden Anayasa Mahkemesine iptali için başvurulmamıştır. Anayasa Mahkemesi kamuda görev yapan hekimlerin kamu görevlerinin yanı sıra serbest çalışmalarının yasaklanmasını anayasaya aykırı bulmuştur. Bu nedenle

hekimlerin çalışmalarına devam etmeleri Anayasaya uygundur. Ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28. maddesine dayanılarak olası dar yorumla engel çıkarılarak disiplin cezası verilmesi söz konusu olabilir. Bu nedenle kamu görevinin yanı sıra serbest çalışan hekimler yönünden bireysel işlemlerin iptali ve yürütmesinin durdurulması için idare mahkemesine başvurarak çalışma sınırlamasına yönelik işlemin ve dayanağı olan 2368 sayılı yasayı yürürlükten kaldıran ilgili hükmün Anayasaya aykırılığını ileri sürerek dava açmaları mümkündür. Bu davada Anayasa Mahkemesinin kararına atıfla hem anayasaya aykırılık itirazının ciddi bulunması hem de işlemin yürürlüğünün durdurulması istenebilir. Mahkemelerin bu doğrultuda karar vermesi halinde serbest çalışmalar yönünden hiçbir engel kalmayacaktır. Türk Tabipleri Birliği bu olasılığı dikkate alarak bir dilekçe taslağı hazırlamıştır. Bu konuda üyelerimize gerekli destek sağlanacaktır. İptal edilen ibare madde metni ile birlikte aşağıda yer almaktadır.

“Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, aşağıdaki bentlerden yalnızca birindeki sağlık kurum ve kuruluşlarında mesleklerini icra edebilir:

a) Kamu kurum ve kuruluşları.

b) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmeli çalışan vakıf üniversiteleri.

c) Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan özel sağlık kurum ve kuruluşları, Sosyal Güvenlik Kurumu ve kamu kurumları ile sözleşmesi bulunmayan vakıf üniversiteleri, serbest meslek icrası.

Tabipler, dış tabipleri ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olanlar, ikinci fıkranın her bir bendi kapsamında olmak kaydıyla birden fazla sağlık kurum ve kuruluşunda çalışabilir. Bu maddenin uygulanması bakımından Sosyal Güvenlik Kurumunca branş bazında sözleşme yapılan özel sağlık kurum ve kuruluşları ile vakıf üniversiteleri yalnızca sözleşme yaptıkları branşlarda (b) bendi kapsamında kabul edilir. Mesleğini serbest olarak icra edenler, hizmet bedeli hasta tarafından karşılanmak ve Sosyal Güvenlik Kurumundan talep edilmemek kaydıyla, (b) bendi kapsamında sayılan sağlık kuruluşlarında da hastalarının teşhis ve tedavisini yapabilir. Sözleşmeli statüde olanlar da dahil olmak üzere mahalli idareler ile kurum tabipliklerinde çalışan ve döner sermaye ek ödemesi almayan tabipler işyeri hekimliği yapabilir. Döner sermayeli sağlık kuruluşları ise kurumsal olarak işyeri hekimliği hizmeti verebilir. Bu

maddenin uygulamasına ve işyeri hekimliğine ilişkin esaslar Sağlık Bakanlığınca belirlenir."

Diğer Maddelerin iptal istemi ise reddedilmiştir.